

از پناهگاه‌های رژیم صهیونیستی چه می‌دانیم؟

زندگی سگی

بسیاری از پناهگاه‌ها وضعیت اسفناک و آلوده‌ای دارند

یک صهیونیست به همراه سگش درحال فرار به سمت یک پناهگاه زیرزمینی هستند

پناهگاه‌ها فضای مخوفی داشته و شبیه زندان هستند

حانیه قاسمیان
خبرنگار گروه جهان‌شهر

ایرهای تیره سراسر زندگی ساکن شدگان صهیونیست در فلسطین اشغالی را به تاریکی کشانده‌اند. پس از ترور اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در تهران حالا همه چشم‌ها به واکنش ایران است. آنچه جان صهیونیست‌ها را به لب رسانده، ابهام در نوع و زمان پاسخ است. پاسخ قطعی است اما اینکه چگونه و کی، کسی جز معدود فرماندهان نظامی ایران از آنچه در روزهای آتی رخ می‌دهد، خبر ندارند. هنوز از عملیات وعده صادق در فروردین چند ماهی بیشتر نگذشته و صهیونیست‌ها خاطره و تصویر زنده‌ای از آن در ذهن دارند. صهیونیست‌ها با یادآوری وعده صادق ۱- دلهره می‌گیرند اما آنچه این دلهره را تشدید می‌کند، این آگاهی است که وعده صادق ۲- از نظر غافلگیری، شدت، حجم و تلفات قابل مقایسه با نمونه اول نیست. مقامات که هراس‌شان دست‌کمی از صهیونیست‌ها ندارد، به شهرک‌نشینان در سراسر اراضی اشغالی هشدار داده‌اند آماده رفتن به پناهگاه باشند. این هشدار اما بر وحشت شهرک‌نشینان صهیونیست افزوده است. آنها سابقه‌ای برای اعلام سراسری ندارند و سولاتی در ذهن‌شان ایجاد شده است؛ آیا پناهگاه‌ها امنیت آنها را تامین می‌کند؟ آیا همه ساکنان اراضی اشغالی، به پناهگاه‌ها دسترسی دارند؟

۹۰ تائیه

با تهدید صریح رهبر انقلاب اسلامی به پاسخ علیه رژیم، صهیونیست‌ها بر فرآیند آمادگی خود برای مقابله با حملات محور مقاومت افزودند. آمریکا هشدار داده است که حمله موردانتظار ایران به سرزمین‌های اشغالی ممکن است چند روز به طول بینجامد. مقامات رژیم می‌گویند به مسئولان محلی هشدار و دستور داده‌اند که «پناهگاه‌های خود را آماده کنند.» در همین راستا، شهرداری قدس اشغالی دستورالعمل‌هایی را به ساکنان در مورد تمهیدات در صورت حمله به شهر صادر کرده که در آن به ساکنان تاکید شده باید بتوانند در عرض تنها ۹۰ تائیه به یک پناهگاه دسترسی پیدا کنند. شهردار قدس اشغالی در پیام خود به صهیونیست‌ها آورده است: «به ساکنان توصیه می‌شود که پناهگاه‌های خود را از قبل تمیز و آماده کنند. هر حمله‌ای ممکن است مشابه حمله موشک‌های بالستیک و پهپادهایی باشد که ایران در ماه آوریل به اسرائیل پرتاب کرد. با این حال، ترس این است که این بار ممکن است حتی بزرگ‌تر و پیچیده‌تر باشد.»

پس از اینکه اسرائیل یکی از فرماندهان ارشد این گروه پشتیبانی شده توسط ایران، فواد شکر را در بیروت ترور کرد، سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان در سخنرانی خود تصریح کرد که حمله به رژیم هماهنگ خواهد بود. شکر مسئول عملیات نظامی این گروه بود و کمتر از ۲۴ ساعت قبل از کشته شدن اسماعیل هنیه در تهران به شهادت رسید. در حمله به ضاحیه بیروت، یک مشاور نظامی ایرانی و پنج غیرنظامی دیگر نیز به شهادت رسیدند. سید حسن نصرالله در سخنرانی روز پنجشنبه هفته گذشته خود تاکید کرد: «چون آنها با همه درگیر شده‌اند، نمی‌دانند پاسخ از کجا خواهد آمد. پاسخ به صورت جداگانه یا هماهنگ خواهد آمد.»

پس از این دو عملیات تروریستی، ایالات متحده در حال ارسال یک گروه ضربتی حامل هواپیما، یک اسکادران جنگنده و ناوهای جنگی

اضافی به خاورمیانه است. این بزرگ‌ترین حرکت نیروهای آمریکایی در منطقه از روزهای اولیه جنگ غزه است. همچنین پنتاگون دو گروه ضربتی حامل هواپیما به سمت خاورمیانه فرستاده است تا برای واکنش محور مقاومت آماده باشند. آمریکا برای حفاظت از رژیم صهیونیستی، ناوشکن‌ها و رزمناوهای قابل دفاع موشکی بالستیک نیز به خاورمیانه و دریای مدیترانه اعزام کرده است. ایالات متحده همچنین کشتی تهاجمی آبی‌خاکی یواس‌اس واسپ را در منطقه مستقر کرده است. خط و نشان‌های محور مقاومت و استقرار نظامی غرب در منطقه همه حکایت از بروز وضعیت ویژه‌ای در سرزمین‌های اشغالی دارد؛ وضعیتی که شاید برای نخستین بار همه ساکنان سرزمین‌های اشغالی مجبور شوند جایی برای خود در پناهگاه‌ها بیابند.

پناهگاه

رژیم صهیونیستی از ابتدای تاسیس خود، به دلیل ذات اشغالگرانه‌اش، با تهدید گروه‌های بومی مقاومت و ملت‌های منطقه مواجه بوده است. این نگرانی دائمی از تلاش ساکنان و صاحبان فلسطین علیه اشغالگری، رژیم را واداشته تا قوانینی برای حفاظت از ساکنان اراضی اشغالی تصویب کند. ازجمله این قوانین، اجباری بودن سربازی برای تمام ساکنان اراضی اشغالی و قانون دفاع مدنی است. در سال ۱۹۵۱، سه سال پس از تشکیل رژیم صهیونیستی، این کشور قانون دفاع مدنی را تصویب کرد که براساس آن تمام منازل، ساختمان‌های مسکونی و اداری باید به پناهگاه‌ها یا «اتاق‌های امن» مجهز شوند. عکاس مستند، آدام رینولدز، که از سال ۲۰۰۷ در خاورمیانه به عکاسی پرداخته است در سال ۲۰۱۲، شروع به مستندسازی درباره پناهگاه‌های اراضی اشغالی کرد که در سراسر اراضی اشغالی به وفور یافت می‌شوند. او نام مجموعه تصاویرش را «معماری یک تهدید وجودی» نامید.

این پناهگاه‌ها در انواع و اندازه‌های مختلفی ساخته می‌شوند. وحشت از نیروهای مقاومت به حدی است که علاوه بر پناهگاه‌های زیرزمینی معمولی، پارکینگ‌های زیرزمینی که می‌توانند به پناهگاه‌های بمب و راکت‌ها تبدیل شوند و بیمارستان‌هایی که قادر به پذیرش هزاران نفر هستند نیز وجود دارند. مدارس کاملاً با بتن مسلح و پنجره‌های ضد انفجار پوشیده شده‌اند و «اتاق‌های امن» کوچک -یک‌اتاقه- در منازل خصوصی طراحی شده‌اند تا در برابر حملات موشکی و سلاح‌های نامتعارف مقاومت کنند. به گواهی شاهدان، بسیاری از مدارس، سالن‌های ورزشی، مکان‌های عمومی و حتی کتیبه‌ها و عبادتگاه‌ها نیز طوری طراحی شده‌اند که در صورت حملات نیروهای مقاومت، تغییر کاربری داده و به پناهگاه تبدیل شوند.

ارتش رژیم می‌کند که پناهگاه‌ها برای مقابله با تهدیدات مختلف ازجمله موشک‌های بالستیک طراحی شده‌اند. با این حال، یکی از سخنگویان فرماندهی جبهه داخلی در جریان بحثی در کانال ۱۳ رژیم درمورد توانایی پناهگاه‌ها در حفاظت در برابر آسیب‌های مستقیم، از اینکه آیا پناهگاه‌ها می‌توانند از موشک‌های بالستیک محافظت کنند، مطمئن نبود.

برخی آمارهایی که رسانه‌های رژیم منتشر کرده‌اند، نشان می‌دهد که بیش از ۶۲ درصد از خانه‌های صهیونیست‌ها فاقد اتاق‌های پناهگاه هستند. دلیل این امر این است که خانه‌های قدیمی که قبل از سال ۱۹۹۱ ساخته شده‌اند، پناهگاه ندارند.

در اکتبر ۲۰۱۰ و پس از جنگ ۳۳ روزه، فرماندهی جبهه داخلی یک کمپین تبلیغاتی آغاز کرد تا به عموم ساکنان اراضی اشغالی توضیح دهد که مدت زمان مشخصی که باید پس از شنیدن آژیر هشدار وارد

پناهگاه‌های عمومی شوند، چقدر است. این وحشت هرروزه، برای ساکنان اراضی اشغالی، مختص پاسخ‌های مقاومت طی جنگ غزه نیست و ساکنان زمین‌های اشغالی فلسطینیان، از بدو اشغالگری با این هراس هرروزه دست به گریبان بوده‌اند.

انواع پناهگاه‌ها

در سرزمین‌های اشغالی، انواع مختلفی از پناهگاه‌ها وجود دارد که در این بخش مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

الف. فضاهای محافظت‌شده

فضای محافظت‌شده مفهومی مشابه با پناهگاه است اما برای واحدهای آپارتمانی مسکونی، طبقات ساختمان یا دیگر مناطق عمومی استفاده می‌شود. این فضا شامل یک اتاق بتنی مسلح است که از آپارتمان قابل دسترسی است. ایده فضای محافظت‌شده پس از جنگ اول خلیج فارس شکل گرفت، زمانی که زمان هشدار برای موشک‌های ورودی کوتاه‌تر شد و نیاز به دسترسی سریع به پناهگاه به وجود آمد.

ب. سنگرها

شهرک‌های نزدیک به نوار غزه، که از سال ۲۰۰۱ هدف حملات مداوم راکتی نیروهای مقاومت الفسّام قرار گرفته‌اند، دارای سنگرهای اضافی هستند. در مارس ۲۰۰۸، پس از ارزیابی وزارت دفاع که بیشتر جراحات و تلفات مرتبط با راکت‌ها به دلیل جراحات‌های ترکش در قربانیان در خیابان بود، دولت ۱۳۰ ایستگاه اتوبوس سنگربندی شده در منطقه شهرک‌نشین سدیروت قرار داد. از ژانویه ۲۰۰۹، تمامی مدارس در سدیروت در برابر راکت‌ها سنگربندی شده‌اند؛ سنگرها شامل سایبان‌های قوسی روی سقف‌ها هستند. با این حال این سنگرها امنیت چندانی ندارند؛ برای مثال، در ۳ ژانویه ۲۰۰۹ یک راکت گراد سنگر یک مدرسه در اشکلون مورد نفوذ قرار داد.

آیا تمام ساکنان اراضی اشغالی به پناهگاه‌ها دسترسی دارند؟

طبق قانون مدنی رژیم صهیونیستی، تمام ساکنان اراضی اشغالی می‌بایست به پناهگاه دسترسی داشته باشند. براساس این قانون، در شهرها، هر ساختمان باید دارای یک پناهگاه، مجهز به سیستم تهویه، سرویس بهداشتی و انبار آذوقه باشد؛ چراکه ساکنان اراضی اشغالی باید بتوانند چندین روز را در این پناهگاه‌ها دوام بیاورند. با این حال، در عمل چنین امکاناتی برای همه ساکنان اراضی اشغالی وجود ندارد. امکان دسترسی به پناهگاه نیز همانند باقی امکانات، به طور برابر در اراضی اشغالی توزیع نشده و ساکنان کیبوتص‌ها و روستاهای جنوب اراضی اشغالی، در دسترسی به پناهگاه از امکانات محدودتری برخوردار هستند.

درگیری‌های مرزی حزب‌الله لبنان و رژیم صهیونیستی طی این ۱۰ ماه که باعث تخلیه شهرهای شمالی شده است، اوضاع را پیچیده‌تر کرده است. به گفته روزنامه تایمزآف اسرائیل، اسرائیل ۸۰ هزار نفر از ساکنان شهرها و شهرک‌های مرزی شمالی خود را تخلیه کرده است.

آنها در هتل‌ها و اقامتگاه‌های موقت زندگی می‌کنند که پناهگاه‌های عمده این اقامتگاه‌ها پاسخگوی اقامت چندروزه این جمعیت نیست. یکی از ساکنان کیبوتص درووت در نزدیکی غزه، در مصاحبه‌ای با یک نشریه داخلی اسرائیلی گفت: «این کیبوتص، به‌طور کلی تنها دو پناهگاه داشته است که طی زمان کاملاً غیراستفاده شده‌اند، با آغاز عملیات طوفان الاقصی، این کیبوتص‌نشینان با هزینه شخصی مجبور به تعمیر این دو پناهگاه شده‌اند؛ با این حال دو پناهگاه برای کل

پناهگاه بتنی با سازه آماده و متحرک که در حال نصب است. این پناهگاه‌ها تنها برای مقابله با ترکش راکت‌ها به کار می‌آیند

نقاشی دیوارهای درونی یک پناهگاه که نشان می‌دهد حضور طولانی مدت ساکنان موقتش را کلافه کرده است

پناهگاه‌های بزرگ باید به زیرساخت‌های تامین آب و برق مجهز باشند

ساکنان کیبوتص، کافی نیست.

به گواهی خبرنگار وال استریت‌ژورنال، به علت کمبود پناهگاه در کیبوتص‌ها و روستاهای اراضی اشغالی و همچنین تراکم جمعیت در شهرهایی چون تل‌آویو و قدس اشغالی، بخشی از ساکنان اراضی اشغالی در صورت حمله محور مقاومت باید به سمت دشت‌ها و محوطه‌های باز فرار کنند.

شهرک‌های کم‌جمعیت، جاده‌ها فاقد پناهگاه قوی

پناهگاه‌ها در سرزمین‌های اشغالی، با توجه به بافت مسکونی و پراکندگی جمعیتی متفاوتند. شهرها و شهرک‌ها با جمعیت‌های قابل توجه و چند ده هزار نفره، به پناهگاه‌های عمیق‌تر و حفاظت‌شده‌تری مجهزند؛ هرچند آنها نیز گنجایش کافی برای ساکنان ندارند. با این حال در دهکده‌ها و شهرک‌های کوچک‌تر، احداث پناهگاه‌های عمق و با بتن چندلایه برای مقاومت در برابر موشک‌های بالستیک، به صرفه نبوده و حتی در محاسبات نیز لحاظ نشده است. از این رو اگر ترکش‌های جنگ به این مناطق برسد، صهیونیست‌ها جان‌پناهی نخواهند داشت. در جاده‌ها و بزرگراه‌ها نیز پناهگاه‌های قابل اتکایی وجود ندارد. تنها چیزی که در این جاده‌ها شاید پیدا شود، سازه‌های لوله مانند بتنی است که در بهترین حالت قادر به مقاومت در برابر ترکش راکت‌ها هستند. به عبارتی دیگر اگر راکت‌ها مستقیماً به این لوله‌های بتنی اصابت کنند، افراد حاضر در آن کشته و زخمی خواهند شد.

چند روز می‌شود در پناهگاه‌ها ماند؟

صهیونیست‌ها در تعدادی از پناهگاه‌های بزرگ و پیشرفته که در سال‌های اخیر ساخته شده‌اند، کوشیده‌اند امکاناتی برای حضور طولانی‌مدت فراهم کنند. برای حضور طولانی‌مدت، افراد حاضر در پناهگاه باید به اکسیژن، هوای متبوع، آب و غذا دسترسی داشته باشند. همچنین سرگرمی مانند امکانات تصویری یا حتی باشگاه نیز در برخی از این پناهگاه‌ها تعبیه شده‌اند. با تمام این تفاسیر، اما آنچه پایداری و زمان حضور در پناهگاه‌ها را تعیین می‌کند، شرایط فیزیکی آن نیست، بلکه بخش مهمی به شرایط روحی افراد باز می‌گردد. صهیونیست‌ها تاکنون به لحاظ موشکی با بحرانی جدی روبه‌رو نبوده و از این رو چاره‌اندیشی موثری برای آن نداشته‌اند. پناهگاه‌ها نیز بسیار محدود و با گنجایش محدود در دسترس قرار دارند. این مساله نشان می‌دهد شاید صهیونیست‌هایی که موفق به حضور در این پناهگاه‌ها می‌شوند به لحاظ روحی قادر به تحمل حملات چند روزه باشند، اما اگر تل‌آویو تصمیم به طولانی کردن نبرد بگیرد، با امواج بعدی حملات محور مقاومت، آنها با نبردی چند هفته‌ای و حتی چند ماهه مواجه می‌شوند؛ جایی که تحمل آنها قطعاً به پایان می‌رسد.

آوارگان

سید حسن نصرالله پیش‌تر تهدید کرده بود درصورت بروز زد و خورد شدید با رژیم، دو میلیون صهیونیست را آواره می‌کند. اگر این آوارگان به مناطق مرکزی رژیم مانند تل‌آویو بروند، دولت رژیم چگونه قادر به جا دادن آنها در پناهگاه‌ها خواهد بود؟ قطعاً پناهگاه‌های موجود در تل‌آویو برای استقرار تمام ساکنان این شهر کافی نیست و آوارگان چاره‌ای جز استقرار در اردوگاه‌های چادری نخواهند داشت؛ اردوگاه‌هایی که تداوم حملات می‌تواند بهایی سنگین برای آنها داشته باشد.